

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretulu abonamentului :

Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . .	5 fl.—cr.
" " " " jum. anu 2 „	50 „
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „	— „
" " " " j. a. 3 „	50 „

Pretulu insertiuniloru :

Pentru publicatiunile de trei ori ce contien cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondintele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A SI SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.

Educatiunea la Atenieni.

In lume au traitu ómeni, cari prin calitatile si spiritulu loru mare au decisu asupra sortii popóreloru. Unu astfelu de omu este Solon pentru poporul atenianu, unu poporu micu, dar unu poporu, carele prin directiunea data de Solon se desvólta si inaltia, si pentru unu timpu concentréza in sene tóte productele culturei si artei din epoc'a sa.

Solon s'a nascutu la anulu 639 a. Chr. si éra de nému din famili'a regésca a lui Codru. Inzestratu dela natura cu calitati éminente, si-a insusitu prin educatiune si prin calatoriile sale in tieri streine cunoscintie bogate si unu caracteru raru. Acestea sunt armele, prin cari si-eluptà Solon increderea concetatiuniloru sei, si pentru care merita numele de barbatulu celu mai cultu si celu mai nobilu alu timpului seu. Acestea sunt armele prin cari deveni elu barbatulu, chiamatu de poporul atenianu a-i dá prin legi si institutiuni directiune intregi vietii.

In legile sale recunósce si da espressione Solon principiului : cà esistenti'a si valórea statului depinde dela calitátile, dela valórea intelectuala si morala a cetatiuniloru, cari lu-compunu. Avendu in vedere acestu principiu mare, elu regulà prin legile sale si educatiunea poporului. Elu se inaltia peste prejudetiele timpului seu, cari despretiuiu munc'a, ca si unu lucru nedemnu de omulu liberu, si dechiarà cà nimenea nu este de desconsideratu pentru profesiunea sa, orice munca folositoria este démna de stima, ér lucru rusinosu este numai a cadé in seracia din caus'a lenii. Astfelu ridicà elu munc'a la locul de onóre, ce-i compete in lume, voindu cà prin munca se puna o basa sigura la viitoriulu si fericirea poporului seu.

Acestu principiu lu validità si in educatiune, pretindendu, cà fiacare pruncu sé-se desvólte nu

numai in privinti'a spirituala, dar totu de odata se invetie si o arta séu o meseria, prin carea se-si asigureze esistenti'a. Elu a ordinaru prin legi, cà fiacare parinte se ingrigésca de educatiunea prunciloru sei, ér celu ce nu si-ar indepliní acésta santa detorintia, se fia lipsitu la betranetie de ingrigirea, cu carea sunt detori pruncii facia de parinti. Educatiunea o concrediù Solon familie, dar famili'a éra pusa in privinti'a indeplinirei acestei detorintie sub control'a morala a poporului si sub inspectiunea statului.

Casatori'a o privi Solon de o legatura superióra morala intre barbatu si femeia, fundata pentru a avé bucuri'a de parinte, pentru amóre si amicitia. Femeii nu-i éra iertatu a aduce mai multa zestre in cas'a barbatului, decât trei vestiminte, si unele lucruri pentru casa. Femeiloru nu le éra permis a petrece in societátile barbatiloru, nici a se aretá pe strada, decât la serbatori si la solenitati religióse. Ocupatiunea femeiloru éra, ca se ingrigésca de economi'a casei, si se faca hainele necesarie pentru familia. Femei'a éra ca si pruncii supusa intru tóte barbatului, carele avea si dreptulu a o dá din casa, daca nu-i conveniá.

Cand se nasceau pruncii, se depuneau la piciórele tatalui, ér acést'a avea dupa lege dreptulu se-lu ridice in bratie, séu se-lu lase jos. Daca tatulu nu ridicà prunculu nou nascutu, atunci se espunea, ér daca lu-ridicà, atunci elu luá asupra-si oblegamentulu a-lu cresce. Daca celu nou nascutu éra de parte barbatésca, se puneau pentru a se satisfaca curiositátii trecetoriloru, l'usia ramuri de olivu, ér daca éra fata, se impleteau la usia legaturi de lana. Pana la unu anu séu unu anu si jumetate erau pruncii sub ingrirea mamei, séu a doicei ; ér de aci inainte se predau unei crescetórie care de regula éra o femeia mai inaintata in etate. Crescetóri'a i-dedea de mancare, lu-ducea la preumblare, supraveghiá, ca se nu

i-se intemple nimicu, prin ce i s'ar poté alterá constitutiunea.

Ocupatiunea prunciloru pana la anulu alu sieptelea érá joculu, ér de aici inainte se incepea educatiunea scolastica. Cu finea anului alu sieptelea se dedeau pruncii in ingrigirea unui „pedagogu.“ Pedagogulu nu instrúá, ci chiemarea lui érá a insocí pe pruncu in totu loculu si a priveghiá continuu asupra lui, cum si se-lu conduca la scóla si inderetru. In Aten'a erau o multime de invetiatori elementari, numiti „gramatisti,“ cari instruan pruncii, si cari nu aveau alta plata, decât didactru, ce-lu capetau dela parintii prunciloru. Professiunea de invetiatoriu érá libera, scólele erau institute private, sustienute de ómeni, cari aveau placerea a instrúá, si posedeau cunoscintiele necesarie pentru scopulu acest'a.

Unii invetiatori instruan pruncii sub ceriulu liberu, pe strada, ér invetiatorii mai cu dare de mana aveau casele loru anume pentru a tiené in ele scóla. In aceste scóle invetiau pruncii in etate dela 7—12 ani mai nainte de tóte a ceti si a scrie, mai tardiu invetiau gramatic'a, aritmetic'a, religiune, istoria si precepte morali basate cu deosebire pe faptele maretie ale barbatiloru din trecutu. Pe langa acestu cursu literariu se mai ocupau pruncii cu gimnastic'a sub conducerea asia numitiloru, „pedotribi,“ si cu music'a sub conducerea asia numitiloru, „cuitaristi“ (invetiatori de musica). Atenienii puneau mare pretiu pe musica din motivulu cá prin musica se plantéza inca de micu in copilu blandetia, amóre si aplecare spre o viétia regulata. Mai antaiu se eserceau pruncii in music'a vocala, ér mai tardiu si in cea instrumentala. Instrumentele cele mai placute erau lir'a si cuitar'a mai raru si flaut'a.

Pentru cresceréa morala se ingrigiá cu deosebire cas'a parintésca. Calitátile, ce se pretindeau dela fiecare teneru erau: activitate premeditata, modestia, finetia si curtoasia.

Cu incepere dela anulu alu doispredecelea pruncii din clasele mai serace se aplicau la meserii, ér pruncii celoru avuti se ocupau cu exercitie musicale si gimnastice pana la anulu alu 18 lea. In acestu timpu invetiau cei din urma mai toti la invetiatori privati matimateca, poesia retorica si filosofia. Pentru acestea specialitati existau invetiatori privati, cari se numeau, „gramatici.“

Cu anulu alu 18 lea se incheiá cursulu de educatiune alu teneriloru ateniani. Din anulu acest'a pana in anulu alu douediecelea alu etátii se ocupau cu art'a militara. In anulu alu douediecelea depunea fiacare teneru atenianu juramentulu de cetatiénu, si deveniá barbatu independentu.

Educatiunea femeiloru érá fórté marginita. Femeile aveau preste totu fórté putiene cunoscintie. Locuintiele loru erau in partea dinapoi a casei. Missiunea principala a mamei érá, ca se ingrigésca de frumseti'a ficeloru sale. Feteloru nu le érá iertatu a parasí cas'a, decât numai la solemnitáti. In cas'a parintésca invetiau fetele si lucrurile de mana femeiesci. A cetí si a scrie nu invetiau fetele decât numai in casuri rari.

Dupa resbelulu peloponesianu (431—404) poporulu atenianu decade, si cu decaderea in moravuri, decade si educatiunea.

Despre educatiunea feteloru.

Unu principiu pedagogicu ne face atenti, ca in activitatea nóstra educativa se fimu cu privire la secsu. Principiulu acest'a si-are deplin'a valóre, cáci natur'a barbatului deosebesce in mare parte de a femeii. Barbatulu e corporalmente tare, vengiosu; femeia inse delicata. Intieleginti'a si voi'a sunt mai agere la barbatu, érá simtiementulu mai vivu la femeia, incât am poté dice, cá ea este tóta anima. Barbatulu e mai multu epicu si aduncu cugetatoriu; femeia inse lirica si simtietória. Barbatulu este seriosu, curagiosu si constantu; femeia mai multu voliósá, fricósá, placuta, suferitória si morala. Barbatulu se lupta cu lumea esterna, tóta activitatea sa e concentrata spre afara; pana cand femeia e retrasa, blanda, sfíosa, si tóte straduintiele ei se reducu la fericirea cercului familiaru. Ddiu a creatu pe femeia ca se fia ajutoriu barbatului, se fia mama, si astfelu din natur'a ei e chiamata a direge lucrurile casnice si a cresce copii dupa placulu lui Ddiu. Spre acést'a e detória a-si jertfi tóta puterea si virtutea.

Si déca e vorb'a, cá educatiunea se succéda, se realizeze sublimulu seu scopu, atunci va tiené contu de secsu, adeca nu va despretiui insusirile caracteristice ale baiatului si fetei; ci le va desvoltá, cultivá si perfectiuná in directiunea receruta.

De aici resulta, cá altcum are se fia baiatulu educatu, si cu totulu altcum fét'a. Noi ne vomu ocupá de asta data pe scurtu cu educatiunea feteloru, aretandu in liniamente momentele ei mai insemnate.

Mai nainte de tóte trebue se cunóscemu persón'a, carea e chiamata mai antaiu a essecutá cu cea mai mare punctualitate recerintiele unei educatiuni bune si ingrigite. Si óre cine póte avé in lume influintia mai decidiétória decât mam'a? „Anim'a sincera a mamei a creat'o Ddiu minunatu,“ — dice Ammon. In adeveru nimicu nu póte inlocuí educatiunea materna.

De altmintrelea putemu trece la insirarea momenteloru cardinale referitória la educatiunea feteloru, cáci despre mama, cá despre prim'a educatorésa am vorbitu cu alta ocazione.

1. *Educațiunea fetelor se fia religioasă.* Fara de fundamentu religiosu tó'a fericirea familiara e basata pe nasipu. Singuru unu elementu e destulu de puternicu a invinge tóte greutățile vietii, si acest'a e: religiunea. Amabilitatea, acést'a decóre pururia farmecatória a femeii, e imprumutata dela religiositate. Femei'a tare in credinti'a ei catra Ddieu, e maestósa, adorata de toti, si se scutesce de multe neajunsuri si suferintie ale vietii. Din contra femeii'a despoiata de religiositate, e nesuferibila, despretiuita cu totulu. Prin o educatiune religioása natur'a fetei se nobilitéza, tóta viéti'a ei devine mai incantatória pentru familia. Precum in tóte, asia si la educatiunea religioása esemplulu mamei este mai decidiatoriu. Dovedésca mam'a prin esemplu, cá se apropia cu iubire curata catra Ddieu, si atunci e fórté naturalu, cá si fét'a si-va consacrá anim'a lui Ddieu.

2. *Fetele se fia astfelii educate, cá se póta insele conduce lucrurile casnice.* Bunastarea familiei depinde mai tare dela conducerea buna a stapanei. Déca stapan'a casei e sprintena in trebile casnice, se pricepe la ele: atunci ce-i mai firescu, decát cá cas'a respectiva e asigurata in essistinti'a ei, si póte contá la o sórte fericita. Póte aduce barbatulu averi preste averi, tóte aceste se prepadescu in mesur'a in carea femeii'a nu se pricepe la economia. Económi'a adevérata nu incupe cu firea barbatului; in asta privintia femeii'a este angerulu salvatoriu séu demonulu ruinatoriu. Este fórté frumosu si la locu, déca femeii'a se scie imbracă cu gustu, esceléza in conversari, se insufletiesce pentru dantiu, cantu si unele lucruri de mana, déca e artista in musica, si póte trece in lume cá o femeia culta. Dar ce folosu, cá fetiti'a va scie duce rol'a unei dómnişóre, déca maritandu-se adi-mane nu va fi in stare se gatésca o mancare de dómne ajuta?! nu se va pricepe la cosutu, éra in culina nu va scie in câtro se se invertésca? Insusirile cele dintai sunt placute si folositorie; cele din urma inse neincunjiurabile pentru bunastarea familiei. „Noi inca suntemu de parerea, cá fia care copila, de ori ce stare ar fi ea, se cunósca trebile casnice; ba, am puté dice, cá educatiunea ei nu-i completa, déca punctulu acest'a remane desconsideratu,“ — dice cu totu drep-tulu Raumer. Mamele aru trebúi se puna odata man'a la anima, si se deprinda seriosu pre fetitiile loru la economi'a casei, cáci prin ast'a au sterpitu in rade-cina isbucnirea multoru patimi si defecte urite, cari si-au isvorulu loru in lene, in distragerea fantasta. Si apoi ce-i mai multu, nici casatoriile nu s'ar rari pe dí ce merge totu mai tare, cáci atunci tinerulu scie, cá-si capeta adevérata consórtá, carea e in stare a ferici pe barbatu si familia, firesce prin virtutile ei femeiesci, éra nu prin contele cele multe si grase facute pentru lucsu si alte intiundraturi, la a caroru privire apoi barbatulu e gat'a se ia lumea in capu.

3. *Fetele se fia modeste si se nu tréca marginile cumpetarii.* Modesti'a si cumpetarea sunt nisce decora-

tiuni, cari facu pe femeia atragatória, iubita si stimate. Aceste calitati frumóse sunt contopite cu natur'a femeiloru, si stirpescu coruptiunea si totu ce-i in afinitate cu acést'a. Fetele inzestrate cu aceste decoratiuni farmecatórie, nu voru pune pondu pe vestmintele stralucitórie si orbitórie, pe frumsetie esterne, trecatórie cá negur'a pe munti; cáci voru scí pré bine, cumca esteriorulu incanta pe momentu, ér farmeculu interioru se léga si desmérda cu statornicia. Nu crede, draga copila, cá ai gasitu inde-stulire, placere adevérata, seninatate durabila, déca vei avé multi adoratori cascigati prin avere si lucsu orbitoriu; cáci acést'i'a nu te stiméza si iubescu pre tine, ci ti-se lingusiescu, te imbata cu frase góle, ca se ajunga la averea ta; si in casu de nu posiedi avere, atunci acei adoratori te dau uitarii, si tu esti insielata in ilusiunile-ti dragalásie. Si apoi vai! cât de durerosu e a ne insielá in cele mai scumpe ale nóstre! Mai tare ne incanta flórea campului in simplitatea si naturalitatea ei, decát ori ce rosa raptória la aparintia, dar — maestríta. Cu cât fetele voru fi mai simple si iubitorie de ordine, cu atât aparu mai dragalásie. Nu se potrivescu cu firea femeiloru, cá ele se fie pretensive in privinti'a imbracamintei; dínsele si asia sunt fíntie frumóse, déca nu voru fi impenate cu auru, margele si alte pretióse, ci voru intruni virtutile aducetórie de fericire.

4. *Fetele se iubésca ordinea si curatién'a.* Femeii'a in disordine si necurata din destulu te recesce, displace cu totulu, cáci n'a respectatu insusirile, cari inca contribuescu multu la infrumsetirea femeiesca. Cât de dragalásia mai este femeii'a simpla, modesta in imbracaminte, dar curata si imbracata cu gustu esteticu! Se intramu numai intr'o familia macar nu de frunte, dar unde regin'a casei e la locu, ér fetitiile asemenea ei, si apoi indata ne vom convinge, cáta placere, cáta vioiciune ni se ofere la primul momentu. Tóte lucrurile sunt in ordinea cea mai buna, nimic'a ce ar puté causá displacere, ér curatién'i'a cea mare ne incanta. Dómn'a casei e imbracata simplu, amesuratu starii, fara cá se se póta vedé inse pe rochi'a ei vr'unu petecu nepotrivotu, cáci gustulu esteticu este desvoltatu in gradulu recerutu. Pe langa acést'a e viala, buna si cordiala, si astfelii cuceresce. Fericita este acea familia, unde se afla o astfelii de femeia, cáci de acolo disparu ca si pase-rile noptii tóte certele, brutalitatile si neplacerile!

Se ingrigimu deci de cladirea fericirii casnice prin crescerea buna a copileloru, invetiandu-le, cá loculu adevératu alu femeii a fostu si este caminulu familiaru!

Dr. Lazaru Petroviciu.

Schitie din viéti'a Metr. Morariu Andreeviciu.

Diurnalele din Budapést'a adusera mai deunadi dupa „Bihar“ din Oradea mare scirea, cá noulu archiepiscopu si Metropolitu alu Bucovinei este nascutu

în o comuna din comitatul Bihariei. Din incidentul acestuia amu fost provocați din mai multe parti a dá unele date referitoare la viața Sa. Regretăm pre multu, că nu suntem în pozițiunea de a poté presentá o biografia a acestui mare barbatu. Spre orientare notam înse următoarele:

Dupa cele ce scim noi parintele Metropolitu Dr. Silvestru Morariu Andreeviciu este fiulu de preotu, nascutu în comun'a Mittoc'a din Bucovin'a. Studiile gimnasiali si teologice le a facutu în Cernauti. Dupa absolvarea studiilor teologice s'a chirotonitu de preotu de miru, si cá atare a functionatu în mai multe comune din Bucovin'a.

Cá preotu s'a ocupatu cu o diligintia neobosita si uru zelu admirabilu cu studiulu. Astfelu si-cascigá o multime de cunoscintie, cu cari apoi si-incepú activitatea sa literaria fórte productiva. Pentru meritele sale a fost înaintatu mai tardiu la demnitatea de protopresviteru în Cernauti, unde escelá cu deosebire prin ingrigirea de scólele din tractulu seu. Din trépt'a de protopresviteru a fost înaintatu la postulu de asesoru referinte la consistoriulu din Cernauti. În acestu postu avú înse mari neplaceri pentru tienst'a sa démna. Se escara adeca unele diferintie între Densulu si între episcopulu de atunci Hacman, din care cauza si dimissioná din acestu postu. În mai multe renduri, daca nu ne insielamu, a functionatu cá deputatu în senatulu imperialu din Vien'a, în care calitate dovedi unu tactu raru si unu viu interesu facia de caus'a nationala.

Dupa mórtea episcopului Hacman a fost reabilitatu în postulu seu de asesoru consistorialu de fericitulu Metropolitu Teofilu Bendela. Perdiendu-si înse de timpuriu soci'a a intratu în tagm'a monachala, si cá atare fú alesu de egumenu în manastirea Dragomir'n'a. Mai tardiu a fost numitu archimandritu titularu în Consistoriulu din Cernauti.

La anulu 1877 a fost denumitu de archimandritu actualu, ér în Julie anulu trecutulu de administratoru alu diecesei, respective vicariu archiepiscopescu, în care calitate a functionatu pana la numirea s'a de Archiepiscopu si Metropolitu. În anulu trecutulu a fost numitu de facultatea teologica din Cernauti de Doctor în sciintiele teologice.

Atát'a este ceea ce potemu impartasi de asta data publicului nostru în acésta privintia.

RITISIORU în 12 Martie 1880.

Unu invetiatoriu zelosu si resplat'a lui.

Plansori si lamentari despre starea misera a invetiatorimeii s'au publicatu destule prin diuariile nostre. Lumea de presinte scie starea invetiatorului, canósce lipsele si nevoile, cu cari se lupta, si pre cari le întempina în carier'a sa spinósa. Si ea totusi pretinde totul delu densulu; pretinde se fia la inaltimea chiamării sale sante; se reverse lumin'a si

acolo, unde apasarea cruda, intrig'a diabolésca si ignoranti'a seculara s'au ajutatu imprumutatu si de vécuri, cá se latiesca întunereculu si se tiena în robia spiritulu omenescu. Si are tota dreptulu, cá acum în secululu lumineloru se céra acést'a delu invetiatorii sei. Celu ce posiede înse unu dreptu, are fara tota indoiel'a si detorintie. Si cum si-implinesce lumea detorintiele sale? Cum resplatesce dens'a ostenelele si silintiele invetiatorului? Asiá cá — spre propri'a derisiane, a inventatu proverbulu: pre care dieii voru se-lu pedepsésca, lu-facu invetiatoriu. Adeverulu acestui proverbu este în genere constatatu.

Pana unde înse poté merge nemultiamirea, cât de multu se poté desconsiderá meritulu si cât de iute se trecu cu vederea prestatiunile cele mai emeninte pre terenulu educatiunei, ni invederéza urmatoriulu casu tristu dar adeveratu.

Sunt acumu aprópe patrudieci de ani de candu în comun'a Mercin'a, tractulu protopresbiteralu alu Oravitiei a venitu unu invetiatoriu nou Vichentiu Gurgutiu. Cu densulu a venitu în acésta comuna si lumin'a. Cine nu scie între ce felu de conditiuni se aflá acum patrudieci de ani invetiamentulu elementaru? Si cá totusi între comunele romane situate pre albi'a Carasiului, unica comun'a Mercin'a poté se arate mai multi poporeni carturari, cui altui'a are dens'a se multiamésca acést'a, daca nu talentulu si silintieloru neobosite ale veteranulu seu invetiatoriu, altmintrelea numitu de poporeni din Mercin'a „Taic'a invetiatoriu?“ O dieu acést'a pronunciere onorabila si eu cá fost scolaru alu seu, si toti cari au ascultatulu la prelegerile lui scolare. Neasemenate sunt intru adeveru prestatiunile, ce le poté aretá acestu onorabilu veteranu alu scólei! Nu este nici unu omu carele cercetandu scól'a se nu-si fia agonisitu sciintiele de lipsa pentru viația. Vestea despre talentulu, capacitatea si sirguinti'a sa au mersu asia de departe, încât parintii din comune indepartate si-trimiteau pruncii se asculte prelegerile lui. Si cum se remuneréza densulu pentru aceste ostenele ale sale? cu multiamire négra! Se remuneréza asia, încât poté cu totu dreptulu aplicá la sine acele cuvinte ale scripturei: Am saditu vie si am aseptatu se aduca struguri dar a produsu spini!

Sunt vre-o trei ani, cand în urmarea unui morbu a fost nevoitu se absenteze delu prelegeri. Atunci fii sei, pre carii i-a crescutu si i-a luminatu, au pretinsu fara sfiéla si rusine delu densulu se abdica delu postulu si salariulu invetiatorescu, si au întetitulu acést'a pana atunci, pana cand nenorocitul disgustatu mai multu de necrutiarea indresnéta a poporului, decât indemnatu de slabitiunea corporala s'a resolutu a cere delu locurile mai inalte scolare unu suplentulu. Pana un'a alt'a înse, s'a ivitu o alta imprejurare. Comun'a trebuia în conformitate cu legile în vigóre se mai infiintieze o clasa de nou. Inteliginti'a poporului s'a si adunatu indata, s'a sfatuitu în privinti'a acést'a, si a aflatu de bine, cá: da! se se infiintieze mai o clasa si se mai vina unu alu doilea invetiatoriu în Mercin'a, înse numai asia, cá se se rupa o parte nu neinsemnata din salariulu invetiatorului veteranu pre sém'a celui ce va se vina, de presinte venitu. S'a disu, si s'a facutu! léf'a i-sa micșioratu, si jumetate din pamentulu scolaru, carele dupa dreptu si lege i-compete numai densului, s'a luatulu delu densulu si s'a esarendatu.

Se potu unele cá acestea? va întrebá onoratulu publicu cetitoriu. Da, éca s'a potutu. Si de unde

acesta? de acolo, că opiniunea publică a comunei este orbita de nepasarea, îngâmfarea și stupiditatea unora popereni de acolo.

Dar unde a fostu inteliginț'a comunei? Cum de n'a încercatu dens'a se reducă pretensiunea esagerate ale poporului la adeverat'a loră valóre? Cum de n'a combatutu dens'a nemulțămirea lui négra? — Este o cestia încă nedeslegată acést'a.

Joane Baica,

invetiatoriu
că fostu elevu la prelegerile școlare a
invetiatoriului zelosu cu respătă lui
descrișă.

Nr. 17.
ex 1880

Presidiulu Reuniunii invetiatoriloru romani gr.-or.
din dieces'a Caransebesiului.

Multu Onorate Domnule Presiedinte alu Despartimentului N. N.

Reverendissimulu Domnu *Dr. Ilarionu Puscariu*, protosincelu arhiepiscopescu și asesoru consistorialu din Sibiu, de curend în acestu anu, a edatu unu opu intitulatu: „*Principii din Pedagogi'a Generală*“, destinandu jumetate din venitulă vendiarii acestui opu pentru reuniunile invetiatoresci din metropoli'a romana gr.-or. a Ungariei și Transilvaniei. Opu lu cuprinde în sine unu materialu completatu în forma sistematică și frumósă pe 144 de pagini, și afara de aceea este scrisu într'unu limbăgiu corectă, frumosă și fôrte corespundietoriu și pentru invetiatorii nostri poporali, cari astadi sunt accesibili și pentru lucruri mai subtile din sfer'a pedagogiei. Pretiulu unu exemplariu este numai 1 fl.

Unu exemplariu din acestu opu fôrte instructivă, s'a trimisu subsemnatulu presidiu din partea autorulu, pre sém'a bibliotecii Reuniunii nôt're invetiatoresci, priu scrisórea sa dto Sibiu 4/16 Ianuariu 1880 în care se accentuēja, că Reuniunea nôt'ra din dieces'a Caransebesiului, încă se póte bucurá de venitulă destinatu din vinderea opului, și adeva: în aceea mesura, în care cartea a avutu trecere în sinulu Reuniunii; va se dica: pentru 100 exemplare, ce eventualminte s'aru prenumerá și plati de membrii Reuniunii nôt're, se trinite din partea autorulu încă 50 exemplare în folosulu Reuniunii.

Dreptu aceea subsemnatulu presidiu cetindu cu deamerantulu și studiandu acestu opu, apoi apreciandu nobil'a intentiune a Dlui *Dr. Ilarionu Puscariu*, de a folosi prin laudatulu seu opu spirițialminte și materialminte pentru ridicarea invetiamentulu nostru poporalu la poporulu nostru romanu, mai departe apreciandu mai pre sus de tóte valorosulu materialu și însemnatatea cartii din cestiu pentru școlele și mai alesu pentru invetiatorii nostri, cari ducă lipsa de atari opuri multu folositórie, și cari că adeverati pioneri ai creșterii și cultrei poporulu nostru, nici că potu, dar nici că-i permisă a remané fara de unu astfelu de opu neîncungiuratu de lipsa, prin acést'a și-implinesce o datorință pré placută, recomandandu cu tóta caldur'a spre prenumerare desu laudatulu opu, tuturoru invetiatoriloru și școlerulu nôt're gr.-or. din dieces'a Caransebesiului pe calea despartimenteloru Reuniunii, și adeva M. On. DTa că presiedintele despartimentelu (Reuniunii) N. N. vei dispune și recomandá cu tóta caldur'a și zelulu barbatescu pe bas'a acestei ordinatiuni: prenumerarea titulatu opu în întregu despartimentulu M. On. DTale, cercuțandu cól'a de prenumeratiune aci sub /. alaturată atât la invetiatorii cari sunt membrii, cât și la acei'a,

cari nu sunt membrii Reuniunii nôt're. Cól'a de prenumeratiune dimpreuna cu banii adunati vei binevoi a-i strapune încóci celu multu până 1/13 Aprile a. c. spre a poté acestu presidiu numai decát a aduce cartile și a le distribui prenumerantiloru.

Punendu-Ve la inima interesarea de deadinsulu de acéstă cauză importantă din punctu de vedere atât spirițialu cât și materialu pentru Reuniunea nôt'ra, suntemu

Bocsi'a-montana în 24 Fauru 1880.

Stefanu Antonescu m. p.
presiedintele Reuniunii.

Ioane Marcu m. p.
notariu.

D i v e r s e.

* **Gratiós'a și literat'a nôt'ra Suverana**, scriu diurnalele din București a îmbogățitu frumós'a colecțiune a operiloru sale literare cu o nónă comediă în limb'a franceză „*Revenants et Revenus*“. Eri, Marti la 4 óre sér'a, A. S. R. a cetitu oper'a Sa interpretatoriloru alesi de A. S. și directorulu comitetulu Teatrulu Nationalu. Impresiunea produsă prin cetirea acestei comedii a fostu din cele mai satisfacetóre, și dupa cât ni se spune, pies'a este fôrte spirițială și subiectulu din celu mai originale.

* **In Franci'a** a devenitu fôrte acută lupt'a între statu și biserică. Presiedintele republicei la reporturile ministriloru de interne și de justitiă a datu unu decretu, prin care pronunță disolvarea congregatiuniloru iesuitorulu din Franci'a în terminu de trei luni. Reporturile ministriloru esplică necesitatea, pentru carea guvernulu trebuie se risipésca pe iesuiti, contra caror'a s'a pronunțiatu sentimentulu nationalu. Unu altu decretu invita congregatiunile neautorisate se supuna statutele loră sanctiunii statulu, și se céra autorisatiunea de esistență că congregatiune.

* **Alteti'a Sa Imperială și Regală** principele de corónă Rudolf a sositu, precum scriu foile în 1 aprilie la 7 óre diminéti'a în Prag'a. Pe peronulu garei, carea erá splendidu decorată cu stindarde austriace și belgiane a fost intempinatu de siefi autoritatiloru și bineventatu de primariulu orasiulu, în carea da expresiune bucuriei orasiulu Pragă semțita din incidentulu logodirei A. S. I. R. cu principes'a Stefani'a, și esprimandu speranti'a poporatiunii de a petrece și pe viitoriu în Pragă. La acestu discursu a respunsu A. S. în limb'a germană și boemă mulțimindu pentru ovatiunile făcute. Discursulu A. Sale a fost primitu cu mare entusiasmu. Orasiulu întregu erá decoratu.

* **Guvernulu regin ungurescu** a elaboratu unu proiectu de lege referitoriu la școlele medie prin carele pretinde, că școlele medie, gimnasiale și școlele reale, sustinute de confesiuni se arete prealabilu regulamentele referitorie la calificatiunea profesoriloru, și la esamepele de calificatiune, că în chipulu acést'a ministrulu se-se póta convinge, dacă profesorii dela institutele confessionali posedu aceeași calificatiune că și cei dela institutele de stat. Totu prin acestu proiectu se opresce confesiuniloru a cere și a primi ajutorie dela state, domnitori seu guverne ștreine. Limb'a magiara se-se propună în școlele confessionali în atâtea óre, încât elevii se-si póta însuși cu succesu limb'a și literatur'a magiara. Planulu de invetiamentu referitoriu la limb'a magiara se-se prezenteze prealabilu guvernulu.

† **Necrologiu.** Veduv'a Juliana Sierbu nasc. Jorgoviciu, cu profunda durere aduce la cunoscintia, in numele ei, a noiei sale ved. Josefina Sierbu nascuta Bitto, a nepoteloru: Eufrosina Sierbu, Saveta Sierbu marit. Nicora, a nepotului Alesandru Sierbu si a numerosiloru consangeni, ca iubitul sociu respective socru, unchiu si consangenu *Sava Sierbu de Mezesiu* au reposatu in Domnulu la 1 Apriliu (20 Martie) 1880 in Aradu, in alu 82 anu alu etatii. Osemintele reposatului se voru asiediá la odihna eterna dupa ritulu oriental, dela locuinti'a pamentésca (Piat'i'a Franciscana Nr. 2), la 3 Apriliu (22 Martie) la 4 óre dupa médiadi. Fie'i tierin'a usióra si memori'a binecuventata! Aradu la 1 Apriliu (20 Martie) 1880.

* **Academii'a romana de sciintie din Bucuresti** s'a deschisu in 18 Martie c. v. La apelulu nominalu au respunsu 20 de membri. Principele Joan Ghic'a deschidendu sessiunea, a constatatu numerulu completu alu membriloru. Cu acésta ocaziune a adusu la cunoscintia, ca A. S. R. Domnulu Romaniei ca protectoru si presiedinte si-a exprimatú parerea de reu, ca nu a pututu luá parte la deschidere, dar va participá la siedintiele urmatóre. Astfeliu s'a amanatu deschiderea solemna pe joi'a trecuta.

* **Diariile catolice** din Franci'a anuncia, ca congregatiunile religiose neautorizate sunt hotarite a nu cere autorizati'a loru de esistentia, precum pretinde celu din urma decretu alu presiedintelui din motivu, ca ele credu ca nu e de trebuintia se se supuna acestei formalitati, ca se beneficieze de protecti'a ce o acorda legile tuturoru cetatieniloru francezi.

* **Vinerea mare** s'a serbatu anulu acest'a intr'unu modu, care sémana fórte multu a demonstratiune contra mesuriloru luate de guvernú facia de congregatiunile iesutiloru. Bisericile au fost fórte cercetate, ér damele tóte aparura in haine negre. Anulu acest'a este anulu primu, ca lumea a aparutu la acésta ocaziune in haine de doliu, si publiculu intregu sustienea, ca faptulu acest'a este unu protestu contra guvernului. In nici o restauratiune nu s'a vediatu in acésta di mancari de carne, ci numai bucate de postu.

* **Camer'a deputatiloru Ungariei** a tienutu Mercuri'a trecuta o siedintia in carea s'a publicatu legea pentru prelungirea administratiunei provisorie a comitatului Severinu. S'au substernutu apoi unele proiecte de lege din partea guvenului, si s'a cerutu unu creditu suplementariu de 15,000 fl. pentru acoperirea speselorú caúsate de cursulu invetiatoriloru nemagiari.

* **Camer'a deputatiloru Romaniei** a votatu unu proiectu de lege, prin care sub numele de *comitii agricole* se dispune a se infintiá asociatiuni cu scopu de a lucrá pentru perfectiunea tuturoru ramurilorú agriculturii romane si amelioratiunea morala si materiala a tuturoru claselorú agricole. La inceputu se va infintiá unu comitetu agricolu in fiacare judetiu. Comitiiile agricole odata infintiate remanu institutiuni libere. Pentru viitoriu singur'a formalitate de indeplinitu pentru infintiarea unorú asemenea asociatiuni este aprobarea statutelorú de catra ministeriu. Bugetulu comitiloru se va compune din cotisatiunile membriloru si din subventiunile, ce li se voru acordá de guvernú. La fiacare trei ani se va tiené

in diferite orasie o intrunire generala a delegatiloru tuturor comitiloru agricole din tíera sub numele de *adunarea generala a comitiloru agricole din Romania*. Acele comitii agricole, cari se voru distinge prin activitate si servitiu aduse agriculturii voru poté fi recunoscute prin decretu domnescu ca asiedieminte de utilitate publica.

* **Domnulu Petru Plesiu** ingineriu, de nascere din Cebea, fostulu comitatu alu Zarandului, unulu din cei mai bravi si cei mai zelosi teneri romani, care inse in decursu de 3 ani n'a aflatu in patri'a sa terenu pentru a-si probá facultatile si desvoltá frumósele sale cunoscintie, — precum cu o legitima bucurie am aflatu este denumitu din partea guvernului Romaniei de ingineriu asistentu, si esmisu in Dobrogea la lucrari de siosele. D-sa este primitu in corpulu ingineriloru civili din Romania avend tóte siansele si avantajiele acestora. Gratulamu din totu sufletulu amicului nostru la acésta denumire si suntemu convinsi ca ori unde lu-va chiamá postulu seu lu-va indepliní facendu onóre confratiloru sei de dincoce de Carpati!

* **Invetiatorii primari** din Bucuresti au adresatu catra dlu presiedinte alu Camerei Romaniei o petitiune, in carea ceru ameliorarea stáarii lorú materiale.

* **Dlu Titu Maiorescu** a tienutu in Iasi Duminec'a trecuta o prelegere publica in sal'a universitatii. De asta data a vorbitu despre desvoltarea pasiuniloru.

* **Foile din Budapest'a** discuta de câteva dile necesitatea de a se reconstitui de nou partit'a liberala, prin fusiunea de nou a tuturoru partideloru, cari recunoscú pactulu dela 1867.

* **Tiarulu Alesandru** a gratulatu in diu'a de 22 Martiu unchiului seu imperatului Germaniei Wilhelm la diu'a nascerei a 83 dicendu intre altele: „Contezu mai multu ca ori candu pe amicitii'a Vóstra vechia si constanta, precum poteti Voi se contactati pe a mea pentru sustieneréa si consolidarea bunelorú reporturi intre cele doué natiuni ale nóstre, cari sunt de acordu cu interesele lorú comune.“ La acésta telegrama a respunsu Unchiulu dela Berlin: „Sentiemintele ce mi-le exprimatii in numele Vostru si alu imparatesei mi-sunt o nóua dovada, a vechiei vóstre amicitii, carea e atât de necesaria pentru fericirea celorú doué natiuni ale nóstre cât si pentru mantinerea pácii europene.“ Aceste telegrame se discuta si interpretéza cu mare focu in diaristica. Unii sustienu, ca prin ele se voru resuscitá legaturile vechi intre cele doué state, ér altii afirma, ca aceste felicitári nu voru avé nici o influentia asupra tienu-tei celorú doué state cu atât mai vertos, ca omenii din giurulu tiarului nu representa ideile lui.

* **In Angli'a** suntú la ordinea dilei alegerile pentru parlamentu. Pana acum au castigatu liberalii 79 de locuri, ér partid'a guvernului, conservatorii, numai 53.

* **Unu munte de cereale.** Comerciantii americani de cereale se folosescu in locu de magazii, de asia numitii elevatori de cereale, niste zidiri spacióse de o inaltime mare, cari contienu 200,000 pana la 1,000,000 busiele (chile.) Interiorulu acestorú zidiri e impartitu in magazii in forma de turnuri. Cerealele se introducú prin niste masinerii mecanice si se

scotu prin unu ventilu, ce se afla josu. Varsarea granelor, care in Europa se face totu cu man'a, acolo se face totu cu masini de totu ingenioase. Unu astfelu de elevator, ziditu inainte cu câteva luni cu o intieia americana in Chicago, s'a daramatu zilele trecute, si contienutulu lui ingropâ sinele unei câi ferate. Pentru curatirea acestui munte de cereale sunt necesarie o multime de lucratori, si impiedecarea circulatiunei pe calea ferata a fost atât de complecta, încât administrati'a a trebuitu se se hotarésca a construi, in jurulu acestei gramezi de grane, o linie laterala. Spesele posesoriloru elevatorului sunt enorme. Am puté zice pentru fiecare busielu (séu chila?) unu dolaru.

„Timpulu.“

* **Daraverile otelurilor din New-Yorc** se potu calculá aprocsimativ dupa urmatórele cifre privitórie la cele 15 oteluri principale de acolo, din 108 câte existe adi in numitulu orasiu. In aceste 15 oteluri petrece in fiecare anu o populatie flotanta de 1,500,000 pasageri, cheltuindu in acestu intervalu pentru adapostulu loru 70 milióne franci. Aceste 15 oteluri consuma in fiecare septemana 27000 chilogramme de carne, 300,000 chilogr. pescé si 300,000 chilogramme stridii intr'unu anu. Apoi consuma pe fiecare anu câte 5 milióne de óua, 525,000 chilogramme de paseri si de venatu, 10,000 butóie de faina, 20,000 butóie de cartofi, 75,000 chilogr. de cafea, 18,000 chilogramme de ceaiu, 350,000 chilogramme de zaharu, 1,500,000 chilogramme de lapte, 225,000 chilogramme de untu. Spalatoriile acestoru 15 oteluri spala in fiecare anu 19 milióne bucati de rufe, ardiendu 60 milióne picióre cubice (siese picióre facu unu stanginu) de gaz si 25 milióne chilogramme de carbuni de pamentu, pe candu, pentru a respandí recórea consuma 12,000,000 chilogramme ghétia. Aceste 15 oteluri au 4662 odai, in cari pôtu fi adapostité 6000 pana la 6700 persóne; in terminu de mijlocu ele au 3925 pasageri pe diua, pentru a carora servire suntu ocupati 1479 de servitori si 1456 de servitóre, posedend si 390 de echipagiuri, cu cari se potu plimbá pasagerii, platindu o taxa órecare; cheluél'a dilnica a unui pasageru intr'unulu din aceste oteluri este aprocsimativu de 50 franci.

„Resb.“

* **O scena intr'o menageria.** — Diariulu Echo d'Italia, care apare in New-York povestesece urmatórele: La Tovanda in Pennsylvania a fostu deunadi o trupa de circu, care avea cu sine o menageria. Dupa representantie, se oferi de mancare animaleloru feroci. Pentru acelu scopu se deosebira tóte acele animale, cari de ordinaru se aflau intr'un'a si aceeasi colivia; ceea ce se facú si cu doi lei si o tigroica, despartindu-i printr'unu grilaju de feru. Din intemplare inse acestu grilaju fú ridicatu mai nainte de a fi ispravitu acele animale cu mancarea loru, câci leóic'a mai avea dinaintea sa o bucata de carne. Domolitorulu animaleloru Donald i-porunci se se retraga: leulu inse nu-lu ascultá. Dupa acést'a Donald se incercá se-i smulga acea bucata de carne cu o furca de feru; leulu inse se opuse scotiendu unu racnetu amenintiatoriu. Donald, spre marea mirare si spaima a tuturor, sare intre animale in colivia; leulu se arunca asupra lui lu-lovesce in peptu, i smulge éراسi acea carne si-lu culca la pamentu. Unu ajutoriu alu menageriei se repede spre colivia, apuca pe Donald de picióre si-lu trage spre usia, pe cand leulu i-sfasiá pulp'a piciorului. Situati'a a fost ingroditória; mai multe dame au lesinat, copii au inceputu a tipá, încât incurcatur'a nu se pôte descrie. De odata se scóla

Donald cu ultim'a fortia a puteriloru sale, ficsand pe leu, si apropiandu-se de densulu i adresédia cu blandetie aceste cuvinte: „Ce faci tu, voiesci se omori pe celu mai bunu amicu alu teu?“ Se pare cá salbaticulu animalu ar fi intielesu aceste cuvinte, câci si-plecá capulu josu spre acea bucata de carne, si apoi se culcá cu cea mai mare supunere la piciórele lui Donald, lingandu-i manele.

„Resb.“

* **Ce viétia duce acuma bietulu Tiaru.** Cu privire la acést'a scrie unu corespondentu alu „Gazetei de Coloni'a“, care dice cá e bine informatu: „Tóte incaperile, tóte unghiurile pana si coperisiulu, paretii si caminurile palatiului de érna din Petersburg, au fostu cercetate si s'a doveditu, cá nu mai e temere de vr'unu nou atentatu, déca pazitorii si-voru face datori'a si déca nu va reincepe veciulu slendrianu, ceea ce usioru s'ar poté intemplá. Imperatulu dórme in urm'a acést'a éراسi in palatu, ceea ce dela esplosiunea din urma nu s'a intemplat, dar dórme in fiacare nópte in alta odaia. Viéti'a ce o duce Tiarulu acuma e vrednica de plansu, elu nu manca nici dintr'o bucata pana nu o gusta altulu inaintea lui, asia nu bé din vinu pana nu bé altulu, báile trebue se le cerceteze mediculu seu, si in fiacare séra inainte de a se culcá se revidéza mai antaiu cu deameruntulu odaia de durmitu si tóte localitatule de deasupra si dedesuptu. E fórte nervosu, nu voiesce se mai auda de nimicu, chiar si paradele, cari i-facéau mai inainte bucuria, nu-i mai placu acuma. Neestradárea lui Hartmann l'a superatu inca si mai multu si l'a inversiunatu in contra Republicei franceze, pe care niciodata n'a avutu la stomacu. — Sermanulu Tiaru!

Concursé.

Conform deliberatului V. Consistoriu de dtto 15 februaru 1880 Nro 338 B. — se scrie prin acést'a concursu pentru a II-a parochia devenita vacanta din comuna *Covasintiu* — protopresb. Siriei — prin mórtea fostului parochu Demetriu Popa, cu terminu de alegere pe *Duminec'a Floriloru*, adeca pe 13 Aprilie st. v. a. c. cand se va tiené si alegerea.

Emolumintele impreunate cu acést'a parochia suntu urmatóriele:

- 1) Un'a sessiune pamentu aratoriu — in a carei folosintia factica respectivulu preotu alegendu va deveni numai dupu solvirea datorieloru ce ingreunéza acést'a sessiune;
- 2) biru preotiescu dela 233 case câte un'a mesura de grân;
- 3) Dela 133 case jeleresci câte 60 cr dela casa;
- 4) Venitele stolarie.

Fiindu parochia acést'a de clas'a a II-a, dela competinti se recere: calificatiunea prescrisa pentru asemenea parochii.

Mai departe competintii au a se presentá pana la diu'a alegerei in órecare Dumineca séu serbatóre in biserica, pentru a-si aretá desteritatea in predica si cantari.

Recursele sunt a se subscrerne concernintelui protopopu.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoirea mea: **Georgiu Vasilieviciu** m. p. protopopulu Siriei.

Ad Nr. 216 S.

ex 1879.

La instituttele diecesane gr-or. de teologia si pedagogia din *Caransebesiu* sistemandu-se unu postu de profesora pentru agronomia cu salariu anuala de 600 fl. v. a. pentru ocuparea acestui postu se eserie prin acést'a concursu cu terminu pana la *13/25 Aprilie a. c.* adeca pana la dominec'a Floriiloru.

Competentii pentru acestu postu au se si-trimita la Consistoriulu diecesanu gr-or. din *Caransebesiu* petitiile instruate cu urmátorele documente:

1. Atestatu de botezu;
2. Atestate scolastice despre studiile gímna-siale, reale séu din scólele cetatienesci;
3. Atestate despre studiile de agronomia;
4. Atestate despre eventual'a pracsă facuta pe terenulu agronomiei.

Caransebesiu in *2/14 Martiu* 1880.

Episcopulu diecesanu

Ioanu Popasu m. p.

Prin decísulu Vener. Consistoriu eparchialu dto *24 Ianuaru* a. c. Nr. 185 B. anulandu-se alegerea clericului *Dimitrie Pandoviciu* de parochu la parochi'a de a III clasa din *Sintea*; pentru deplinirea aceleia, se deschide concursu de nou, cu terminu de alegere pe *Duminec'a din 6 Aprilie st. v. a. c.*

Emolumintele sunt: plata ficsa din spesele cultului 130 fl. v. a. Un'a sessia de pamentu de cl. II, si încát preotulu nu ar avé vite, pentru rebonificarea pascutului 30 fl. v. a.

Voitorii de a dobandi acést'a parochia, recursele loru adresate Comitetalui parochialu, si instruite conform prescrieloru statutului organicu, pana in *3 Aprilie st. v. a. c.* voru avé a le subscrerne la protopopulu tractualu *Petru Chirilescu* in *Chitighazu* (*Kétegyháza*).

Sintea la *1 Martie* 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Petru Chirilescu** protopresbiseru.

Amesuratu dispusetiunei Venerabilului consistoriu diecesanu din *Aradu* ddo *19 Nov.* 1879 Nr. 2467 Plen. se deschide de nou concursu pentru vacantulu postu de protopresbíteru alu *Aradului*, cu terminu pana la *1/13 Maiu* 1880.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt:

I. Din protopresbíteratu:

- a) dela fiecare parochu, administratoru de parochia, si capelanu cu capelania sistemisata — 124 litre grâu in natura;
- b) dela fiecare cununia din protopopiatu 2 fl;
- c) pausialu pentru cancelaria pana la 200 fl. pe langa socóta ascernanda sinodului protopopescu.

II. Din parochia din *Aradu*:

Dóue parti de trei din tóte venitele unei parochii din *Aradu*, cari se cuprindu:

- a) un'a sessiune parochiala in natura;
- b) birulu preotiescu in bani 300 fl. v. a.;

c) dotatiune actuala dela orasiulu lib. reg. *Aradu* 285 fl. v. a.;

d) venitele stolari.

Ér $\frac{1}{3}$ parte din tóte aceste venite parochiali e menita capelanului alegandu pentru *Aradu*. —

Se recere dela recurrenti ca se produca documente autentice „cá pe langa sciintiele teologice posedu si cele juridice, séu baremu filosofice, — si cá sunt binemeritati pe terenulu bisericescu. — conform §-lui 3 din regulamentul pentru deplinirea protopopiateloru”. —

Inse Protopopii cari voru poté documentá cu atestatu dela Venerabilulu Consistoriu, cá sunt alesi dela intrarea Stat. org. in viétia — de dupa regulamentul sinodului Eparchialu din *Aradu*, din anulu 1873 — ca recurrenti sunt scutifi dela a dovedi in scrisu recerintiele de mai susu. —

Recursele — adresate comitetului protopresviteralu alu *Aradului* — sé se trimita pana la terminulu de mai sus comisariului consistorialu *Iosifu Belesiu* protopresviteru in *T. Varadia* post'a ultima *Soborsin*.

Datu in *Aradu* la *12/24 Martie* 1880.

pentru comitetulu protopresviteralu:

Iosifu Belesiu m. p.
comisariu consistorialu.

Ioanu Cióra m. p.
notariulu comitetului.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci la scól'a gr-or. confes. din comun'a *Lazu* in inspectora-tulu *Ienopolei* — *Borosineu*, se eserie concursu cu terminulu de alegere pe *6 Aprilie a. c. st. v.*

Salariulu este: in bani gata 105 fl. v. a., 6 cubule de grâu, 6 cubule cucuruzu, 8 jugere pamentu aratoriu, dela 110 de case câte un'a itia de mazere, 10 orgii de lemne din care este a se incaldi si scól'a, quartiru cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru.

Recurentii au se reproduca testimoniu de pre-parandia, de calificatiune, si atestatu de moralitate.

Recursele adresate comitetului parochialu, celu multu pana la *1 Aprilie a. c. st. v.* se voru trimiti iuspectorelui scolariu *Nicolau Beldea* in *Borosineu*, care e si post'a ultima.

Recurentii au sé se presinte in un'a *Dumineca*, séu serbatóre la sant'a Biserica din *Lazu*, cá se-si arate desteritatea loru in cantarile bisericesci si tipicu. —

Lazu, *10 Martie* 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea** insp. scol.

Pentru deplinirea parochiei de clas'a III din *Lunc'a* protopresbíteratulu *Beiusiului* — neputendu-se efectu alegerea in var'a trecuta pentru nescari ne-intielegeri ivite in comitetulu parochialu — prin acést'a se eserie concursu nou, cu terminu de alegere pe *1 Aprilie v. a. c.* pe langa conditiunile cuprinse in concursulu publicatu in acést'a fóia in *Nrii* 19, 20 si 21 din 1879.

Beiusiu in *28 Febr.* 1880.

Vasiliu Papp
protopresbíteru.

In contielegere cu Comitetalu parochialu.